

พระเอกในบทละครของกาลิเลโอ

นางสาวเสาวภา ชานีรัตน์

006251

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

HEROES IN KALIDASA'S DRAMA

Miss Saowabha Thaneerat

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Eastern Languages

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พระเอกในบทละครของกาลิเลโอ
โดย นางสาวเสาวภา ชานีรัตน์
สาขาวิชา ภาษาตะวันออก
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี พาพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สุประคิษฐ์ มุขนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *วิสิทธิ์ วิสุทธิ* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิสิทธิ์ มุขนาค)

..... *สุวิทย์ วัฒนศิริ* กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ม.ล.จิรายุ นพวงศ์)

..... *ศ.ดร.สุวิทย์ วัฒนศิริ* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนงค์ดา)

..... *ปราณี พาพานิช* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี พาพานิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา
ภาควิชา
ปีการศึกษา

พระเอกในบทละครของกาลิเลโอ
นางสาวเสาวภา ธานีรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราวณี พาทพานิช
ภาษาตะวันออก
๒๕๒๒

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ก็คือจะศึกษาเกี่ยวกับพระเอกในบทละครของกาลิเลโอ และพระเอกในตำราการละครสันสกฤต ในด้านลักษณะ และ บทบาท เพื่อที่จะเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกัน และ ความแตกต่างกันของพระเอกในบทละครของกาลิเลโอ กับพระเอกในตำราการละครสันสกฤต

วิทยานิพนธ์นี้มี ๕ บทด้วยกัน บทแรกเป็นบทนำ ซึ่งกล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย ตลอดจนผลของการวิจัย บทที่ ๒ ว่าด้วยพระเอกในตำราการละครสันสกฤต บทที่ ๓ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระเอกในบทละครของกาลิเลโอกับพระเอกในตำราการละครสันสกฤต บทที่ ๔ ว่าด้วยการเปรียบเทียบพระเอกในบทละครของกาลิเลโอ บทที่ ๕ เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัยทำให้ทราบว่า พระเอกในบทละครของกาลิเลโอมีลักษณะอุปนิสัย คุณสมบัติ ตลอดจนความรักคล้ายคลึงกับ ลักษณะอุปนิสัย คุณสมบัติ และความรักของตัวละครชายในตำราทฤษฎีศาสตร์ ผู้แต่งตำราการละครสันสกฤตสมัยหลังกาลิเลโอ ก็ได้ใช้ตำราทฤษฎีศาสตร์ และบทละครของกาลิเลโอเป็นแนวในการสร้างบุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติ ตลอดจนความรักของพระเอกเช่นกัน.

Thesis Title Heroes in Kālidāsa's Drama
Name Miss Saowabha Thaneerat
Thesis Advisor Assistant Professor Prance Lapanich, Ph.D.
Department Eastern Languages
Academic Year 1979

ABSTRACT

This research is an attempt to make a critical study of the characteristics and roles of the heroes in Kālidāsa's plays and those in Sanskrit texts on dramaturgy, to make a detailed comparison and to draw out the similarities and differences between the characteristics found in the plays and in the dramaturgical theory.

The thesis consist of 5 chapters. The first is the introduction explaining the nature of the problem, the aim, an approach to the problem and the conclusion. The second chapter deals with the heroes as found in Sanskrit dramaturgy texts. The third chapter is an analysis of the data pertaining to the heroes in Kālidāsa's plays and those prescribed in Sanskrit dramaturgy. The fourth chapter is the comparison of those data. The conclusion and suggestions are given in the fifth chapter.

The conclusion of this thesis is that there is definite similarities between the characteristics of the heroes in Kālidāsa's plays and those described for the male actors in Nāṭyaśāstra. It is also likely that, the authors of Sanskrit texts on dramaturgy used the Nāṭyaśāstra and Kālidāsa's plays as a guide in their respective works.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของคณาจารย์ทุกท่านในแผนกวิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาภาษาบาลี - สันสกฤต และรองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี ไยมั่นคง แห่งแผนกวิชาภาษาไทย ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ ตลอดจน นาวาอากาศเอกพิเศษเยี่ยม ประพัฒน์ทอง ผู้ซึ่งได้วางรากฐานและให้วิชาความรู้ทางด้านวิชาภาษาบาลี - สันสกฤตแก่ผู้วิจัย ที่เป็นผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ ผู้วิจัยขอกราบด้วยความระลึกถึงพระคุณ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความเมตตาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราวณี พาพานิช ผู้ซึ่งได้ให้ทั้งวิชาความรู้ด้านภาษา-สันสกฤต และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านได้กรุณาแนะนำตั้งแต่หัวข้อวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งได้สละเวลาตรวจแก้ และซักเถาส่วนวน ตลอดจนให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในน้ำใจ และรำลึกถึงพระคุณอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วิสุทท์ มุขยกุล อาจารย์หัวหน้าแผนกวิชาภาษาตะวันออก ผู้ซึ่งได้วางรากฐานเกี่ยวกับภาษาสันสกฤตให้แก่ผู้วิจัย ได้กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ แนะนำแหล่งค้นคว้า และให้คำปรึกษาอยู่เป็นนิจ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ทัศนีย์ สิ้นสกุล ผู้คอยให้ความสะดวกในการค้นคว้าหาแหล่งความรู้ และคอยให้กำลังใจอยู่เสมอ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้

สุดท้ายที่ผู้วิจัยขอเทิดทูนคือคุณพ่อคุณแม่ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูกด้วยความรักใคร่ห่วงใย.

คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้อักษรย่อในวิทยานิพนธ์

- Sak. : Abhijñāna - Śākuntalam of Kālidāsa , translation by
C.R. Devadhar and N.G. Suru.
- Vik. : Vikramorvaśīyam of Kālidāsa , translated by
C.R. Devadhar and V.N. Mandlik Medallist.
- Māl. : Mālavikāgnimitram of Kālidāsa , translated by
C.R. Devadhar and V.N. Mandlik Medallist.
- D.R. : Daśarūpa , A Treatise on Hindu Dramaturgy by Dhanamjaya,
translated by George C.O. Haas.
- S.D. : Sāhityadarpaṇa , written by Viśvanātha Kavirāja.
- Nāt. : Nātyasāstra , Treatise on Ancient India Dramaturgy and
Histrionics , ascribed to Bharata - muni.
- N.S. : Nātyasāstra , written by Bharatamuni and edited by
Manomohan Ghosh.
- Bh.p. : Bhāvaprakāśa , written by Śāradātanaya and edited by
Yadugiri Yatiraja Swami of Melkot and K.S. Ramaswami
Siromani.
- N.D. : Nātyadarpaṇa , written by Ramacandra and Gunacandra and
edited by Gajanam Kushaba Srighondekara and Lala - candra
Bhagavadas Gandhi .

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้อักษรย่อในวิทยานิพนธ์	จ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๖
๒. พระเอกในตำราการละครสันสกฤต	๗
พระเอกในตำราการละครสันสกฤตสมัยก่อนกาลิथाส	๗
พระเอกในตำราการละครสันสกฤตสมัยหลังกาลิथाส	๑๗
๓. เปรียบเทียบพระเอกในบทละครของกาลิथाสกับพระเอกในตำรา การละครสันสกฤต	๓๐
เปรียบเทียบพระเอกในบทละครของกาลิथाสกับพระเอกในตำรา การละครสันสกฤตสมัยก่อนกาลิथाส	๓๐
เปรียบเทียบพระเอกในบทละครของกาลิथाสกับพระเอกในตำรา การละครสันสกฤตสมัยหลังกาลิथाส	๓๕
๔. การเปรียบเทียบพระเอกในบทละครของกาลิथाส	๕๕
ลักษณะที่เหมือนกันของพระเอกในบทละครของกาลิथाส	๕๕
ลักษณะเฉพาะคนของพระเอกในบทละครของกาลิथाส	๑๑๖

๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๑๑๘
บรรณานุกรม	๑๒๑
ภาคผนวก	๑๒๖
ภาคผนวก ก.	๑๒๗
ภาคผนวก ข.	๑๔๓
ภาคผนวก ค.	๑๔๖
ประวัติผู้เขียน	๑๕๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย